

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА

Који проблем се решава законом?

Производња ракије у Републици Србији је веома распрострањена и представља вишевековну традицију. Скоро свака кућа у руралној средини има воћњак и воће углавном прерађује најкомерцијалнију воћну прерађевину - ракију. До доношења Закона о ракији и другим алкохолним пићима 2009. године било је регистровано 2.048 произвођача, од чега је било 1.811 физичких лица и 237 привредних субјеката. Велики број физичких лица, дотадашњих произвођача ракије, због високих захтева и трошкова, одлучио је да не обави регистрацију производње у складу са законом. Разлози за такву одлуку су били незадовољство уведеним условима и трошковима које је неопходно направити како би се испунили услови за производњу у складу са законом. По одредбама закона било је неопходно да се физичка лица региструју као предузетници, да поседују одговарајућу опрему за производњу и одговарајући кадар у сталном радном односу. Обзиром да Закон о безбедности хране у то време није био донет, намера је била да процесом производње ракије руководи лице са адекватном стручном спремом (технолог), како би се на тај начин осигурала безбедност производа. Зато се као резултат примене закона из 2009. године број регистрованих произвођача смањио на 400. Тиме је велики број бивших произвођача физичких лица остао ван система а ракија коју они производе је додатно увећала укупну количину ракије коју домаћинства производе за сопствене потребе. По закону из 2009. године не постоји механизам да се производња физичког лица нађе у легалним, контролисаним токовима, обзиром да се одредбе закона не односе на производњу физичког лица.

Закон из 2009. године је дозвољавао промет ракије у ринфузном стању само између регистрованих произвођача. Тиме је велики број физичких лица који ракију производе за сопствене потребе остао ван система легалног промета и без могућности да је легално продају регистрованим произвођачима у ситуацијама када њихова производња премашује сопствене потребе. Ово је био велики генератор сивог тржишта воћних дестилата.

Овим предлогом закона је омогућен промет јаких алкохолних пића и дестилата у ринфузном стању не само између регистрованих произвођача јаких алкохолних пића, већ између свих субјеката на тржишту када је јако алкохолно пиће и дестилат предмет даље дораде и прераде. На овај начин се физичким лицима даје могућност да вишак сопствених потреба дестилата кроз одговарајући уговорни однос пласирају у даљу производњу а регистрованим произвођачима јаких алкохолних пића омогућава куповина сировине од физичких лица, њену даљу дораду и прераду. У складу са Законом о безбедности хране регистровани произвођач је одговоран за квалитет и здравствену исправност, односно безбедност јаког алкохолног пића у промету и дестилата пољопривредног порекла преузетог од физичког лица.

Услови за регистрацију произвођача су по закону из 2009. године били јако компликовани и скупи. Регистровани произвођачи су били дужни да поседују тачно прописане просторије, опрему, као и да поред властитог вишегодишњег искуства у сталном радном односу имају стручно лице који руководи процесом производње и одговара за квалитет и безбедност. Опрема за комплетни производни процес је морала бити у власништву, није могла бити позајмљена нити изнајмљена, што није најбоље решење, посебно за мале произвођаче, јер се производња обавља фазно и поједина опрема се користи у врло кратком периоду године. Технологи у сталном радном односу је такође једно од решења које се показало као скупо за све произвођаче. Производња ракије се

обавља по фазама а поједине фазе производње се обављају у различитим деловима године и свакако да технолог у сталном радном односу није потребан у свим фазама. Производња ракије започиње бербом воћа а потом следи његова ферментација. Након тога следи дестилација превреле воћне комине од чега настаје воћни дестилат, који пре него што постане воћна ракија мора да претрпи још неке промене и фазе технолошког поступка. Између ових фаза може да прође и годину дана а и више ако се производи ракија која стари. Стварна потреба за надзором стручног лица је неопходна само неколико дана а може бити и саветодавног карактера, нарочито ако и сам произвођач добро познаје технолошки процес или је реч о мањем произвођачу.

Стари концепт који је обавезивао регистроване произвођаче да поседују опрему за комплетан технолошки процес производње је онемогућавао произвођаче да уз мање трошкове започну производњу, као и оне који имају економски интерес да јака алкохолна пића пуне код другог произвођача или у специјализованим пунионицама које имају за то најсавременију опрему.

Овим Законом се такође прописује поступак регистрације географске ознаке јаких алкохолних пића, који поред тога што није био адекватно решен претходим законом, није био ни у складу са одговарајућим регулативама ЕУ.

Увођење категорија јаких алкохолних пића са јасно дефинисаним сировинама и начином производе, елиминише могућност довођење потрошача у заблуду у вези порекла и квалитета производа, посебно кад се ради о воћним ракијама.

С обзиром да се Република Србија налази у процесу придруживања Европској унији и да, у складу са обавезама проистеклим из тог процеса, ради на хармонизацији свог законодавства са легислативом Европске уније, овај закон представља корак напред ка усклађивању производње јаких алкохолних пића у Републици Србији са Заједничком пољопривредном политиком Европске уније. Усклађивањем са инструментима и критеријумима Заједничке пољопривредне политике Европске уније стварају се услови за постепено прилагођавање домаћих произвођача условима који се примењују у Европској унији и припремање домаћих произвођача за предстојеће чланство у Европској унији.

Који циљеви треба да се постигну доношењем закона?

Доношење Закона представља привредну и економску нужност за нашу земљу.

Либерализација услова за обавање производње јаких алкохолних пића ће довести до повећања броја регистрованих произвођача због смањења трошкова производње.

Овде се поред нових произвођача који ће наћи економски интерес да се региструју и тако валоризују примарну производњу воћа, мисли и на произвођаче јаких алкохолних пића која имају знање и искуство у производњи и који су у складу са прописима који су важили пре доношења Закона о ракији и другим алкохолним пићима били регистровани произвођачи - физичка лица, али услед увођења нових услова за производњу и повећања трошкова производње од почетка примене Закона о ракији и другим алкохолним пићима нису били у стању да испуне нове услове и региструју се као произвођачи.

Омогућавање сарадње регистрованих произвођача и физичких лица ће омогућити физичким лицима да вишкове из сопствене производње пласирају, али не директно на тржиште за непосредну људску потрошњу, већ регистрованим произвођачима јаких алкохолних пића, који ће воћне дестилате користити за даљу производњу. Физичким лицима ће овај вид сарадње бити извор прихода и начин за потпуније ангажовање ресурса (постојећих воћњака и чланова домаћинства) што може бити подстицај развоју руралних

области и успоравање процеса депопулације села. Подстицај даљем развоју сектора јаких алкохолних пића које Закон треба да донесе ће неоспорно утицати на развој примарне производње воћа која у Републици Србији свакако има потенцијал за даљи развој. Регистровани произвођачи би кроз ову сарадњу долазили до сировине за даљу производњу, били одговорни за њен квалитет, здравствену исправност и безбедност јаких алкохолних пића која су у понуди крајњим корисницима на тржишту. Ова могућност треба да доведе до смањења количине дестилата код физичких лица, обезбеди веће количине сировине регистрованим произвођачима и смањењем сивог тржишта воћним ракијама. Овај процес ће свакако довести и до чвршћег повезивања произвођача и прерађивача, а физичка лица која производе воћни дестилат за регистроване произвођаче ће у неком моменту пронаћи економску исплативост да набавком додатне опреме и сама постану регистровани произвођачи јаких алкохолних пића, што ће довести до повећања броја регистрованих произвођача.

Усвајањем Закона утврдиће се ниво заштите и информисаности потрошача, смањити илегална продаја ракије, очуваће се традиција у производњи ракије а потрошачи ће бити заштићени у смислу квалитета и безбедности јаких алкохолних пића на тржишту.

Доношењем Закона ће се омогућити једноставан и транспарентан начин за заштиту географске ознаке јаких алкохолних пића произвођачима који имају интерес да производе јака алкохолна пића са додатом вредношћу. Ово ће условити појаву нових привредних субјеката – сертификационих тела у контроли производње и квалитета јаких алкохолних пића са географском ознаком.

Један од важних циљева овог закона је и потпуно усклађивање са Уредбом ЕУ 110/2008 (REGULATION (EC) No 110/2008 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 15 January 2008 on the definition, description, presentation, labelling and the protection of geographical indications of spirit drinks and repealing Council Regulation (EEC) No 1576/89).

Све ово представља додатни разлог за законодавно регулисање ове области са циљем да се овај сектор привреде наше земље учини конкурентним и организује у складу са савременим европским и светским токовима. Овим изменама, посебно по питању категоризације и декларисања јаких алкохолних пића се стварају предуслови за даљи развој индустрије јаких алкохолних пића и инвестиције у том сектору јер се примењују исте категорије и начин декларисања као у ЕУ, што је врло битно, како за развој извозно оријентисаног домаћег сектора као и потенцијалних инвеститора.

Да ли су размотрене друге могућности за решавање проблема?

У нашем правном систему производња јаких алкохолних пића уређена је Законом о ракији и другим алкохолним пићима („Службени гласник РС”, број 41/09), а подзаконски акти на основу тог закона у највећем броју нису донети.

Приликом доношења овог закона разматрана је могућност да се проблеми који су уочени у примени постојећег закона превазиђу његовим изменама.

Усклађивање постојећих прописа са ЕУ легислативом, као и њихово мењање ради осавремењавања и усклађивања са садашњим привредним условима, представљало би дужи и тежи начин за решавање свих изазова који се пред сектором јаких алкохолних пића налазе.

Имајући у виду да би у том случају било неопходно изменити око 80% чланова постојећег закона, процењено је да је због обима и садржине планираних измена

целисходније приступити изради новог закона, посебно имајући у виду да је у складу са Јединственим методолошким правилима за израду прописа које је донео Законодавни одбор Народне скупштине Републике Србије на седници одржаној 30. марта 2010. године у члану 47. став 2. прописано да у случају да се више од половине чланова основног прописа мења, односно допуњује, треба донети нови пропис.

Само доношењем овог Закона можемо на најбољи начин да производњу и промет јаких алкохолних пића унапредимо и представимо као добро организовану и контролисану целину из које ће резултати квалитетни и безбедни производи. То можемо постићи бољим организовањем већ постојеће произвођачке праксе, унапређењем квалитета и контроле, развојем производње ракије са географским пореклом и елиминисањем свега онога што оптерећује производњу а што се може постићи бољом организацијом производње и контролом у промету.

Зашто је доношење закона најбоље решење датог проблема?

Доношење закона је најбоље решење за наведене проблеме из разлога што је на овај начин организован систем производње јаких алкохолних пића који је компатибилан и опште прихваћен. Производња, заштита географске ознаке, декларисање и контрола производње јаких алкохолних пића овим законом уређује се на исти начин на који су ове области уређење у земљама Европске уније и земљама у окружењу, што ће само по себи олакшати интеграцију сектора јаких алкохолних пића у међународне токове и подспешити инвестиције у овом сектору и спољно трговинску размену кроз достизање одговарајућих стандарда.

На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Овај закон ће највише утицати на саме произвођаче јаких алкохолних пића. Према подацима из Регистра произвођача ракије и других алкохолних пића у Републици Србији има 400 произвођача ракије и других алкохолних пића чија укупна годишња производња износи око 12.000.000 литара алкохолних пића.

Обзиром да је према подацима Републичког завода за статистику обим производње јаких алкохолних пића у Републици Србији много већи од наведеног, и креће се око 80.000.000 литара на годишњем нивоу, јасно је да се велика количина јаких алкохолних пића производи од стране лица која нису регистровани произвођачи.

Разлоге за толику разлику у количинама произведених јаких алкохолних пића треба тражити пре свега у великим трошковима производње, обзиром да је у складу са постојећим законом који уређује производњу јаких алкохолних пића сваки произвођач морао да има свој објекат, опрему и уређаје за производњу, као и да је сваки произвођач морао да има у сталном радном односу запослено стручно лице одговарајуће стручне спреме које руководи процесом производње, а предузетници су имали могућност да за руковођење процесом производње закључе уговор са правним лицем које је регистровано за пружање услуга у пољопривреди које има запослено стручно лице одговарајуће стручне спреме.

Такође, одређена количина произведене ракије производи се у домаћинствима за сопствене потребе и не ставља се у промет, тако да и податак о тој количини улази у статистички податак о укупној произведеној количини алкохолних пића.

У том смислу овај закон утицаће пре свега на произвођаче јаких алкохолних пића обзиром да више неће морати да имају у сталном радном односу запослено стручно лице, већ ће уколико поседују одговарајућа знања и искуство моћи сами да руководе процесом производње, односно ако таква знања и искуство немају моћи ће да закључе уговор којим ће за обављање тог посла ангажовати стручно лице у тренутку, односно фази производње у којој им је стручна помоћ потребна.

Овим законом прописан је поступак и начин заштите географске ознаке јаких алкохолних пића, чиме се утиче на удруживање произвођача око географске ознаке како би могли да ту географску ознаку користе.

Такође, овај закон утицаће и на потрошаче јаких алкохолних пића, имајући у виду да је производња јаког алкохолног пића одређене категорије прописана потпуно прецизно у смислу начина производње, употребљених сировина, технолошких поступака, квалитета, као и његовог декларисања, описивања и представљања, чиме се за крајњег потрошача обезбеђује одговарајући квалитет, потпуна информисаност о производу и његовом саставу, а чиме се обезбеђује заштита потрошача у погледу квалитета, здравствене исправности и безбедности готовог производа.

Очекује се и утицај на примарне произвођаче воћа, који имају могућност да када производња воћа буде премашила тржишне капацитете, имају могућност да уз релативно једноставне услове и мале трошкове воће прераде у ракију, која је најкомерцијалнија прерађевина од воћа и није кварљива.

Омогућава се трговина јаким алкохолним пићем у ринфузном стању између произвођача јаких алкохолних пића и произвођача прехранбених производа, тако да доношење овог закона утиче и на произвођаче прехранбених производа тако што појефтињује њихову производњу.

Генерално, очекује се позитиван утицај на економско-привредну ситуацију у Републици Србији.

Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима?

Доношење овог закона обезбеђује повољније услове за производњу јаких алкохолних пића.

Трошкови које ће примена закона изазвати привреди, односно произвођачима јаких алкохолних пића су минимални и пре свега у износу трошкова управног поступка за подношење појединих захтева и уписе у одговарајуће регистре, чија се висина утврђује у складу са прописима којима се уређују административне таксе, као што су трошкови за:

- 1) издавање решења о упису у Регистар произвођача;
- 2) издавање решења о признавању географске ознаке;
- 3) издавање решења о признавању права коришћења регистроване географске ознаке;
- 4) издавање решења о стављању у промет јаког алкохолног пића са географском ознаком.

У складу са Законом о републичким административним таксама, републичка административна такса за захтев за упис у регистар износи 290 динара, а за доношење решења по захтеву 1.490 динара.

Сваки произвођач јаког алкохолног пића све податке које садржи подрумарска евиденција већ поседује, а документацију којом доказује те податке мора да има из разлога сопственог пословања, инспекцијске контроле, плаћања пореза и других јавних дажбина, тако да увођење обавезе вођења подрумарске евиденције не захтева додатне трошкове за произвођаче јаких алкохолних пића.

Такође, законом није прописан начин обележавања судова, као ни неопходност набавке одређених средстава за обележавање судова, тако да произвођач неће имати трошкове који произилазе из обавезе обележавања судова, обзиром да судове може да обележи без икаквих трошкова.

Производња јаких алкохолних пића са географском ознаком представља корист за самог произвођача при његовом наступу на тржишту јер је јако алкохолно пиће са географском ознаком производ са додатом вредношћу у односу на друге производе из исте категорије. Такви производи лакше налазе пут до купца иако имају већу цену јер иза њих стоји један стандардизован и гарантован квалитет и произвођачи се одлучују на њихову производњу без обзира на трошкове које проузрокује регистрација географске ознаке и годишња контрола производње и сертификације.

Техничку документацију за заштиту географске ознаке може да изради сам произвођач у зависности од свог технолошког процеса производње, тако да може да је изради без додатних трошкова.

Трошкови контроле процеса производње и добијања сертификата којим се дозвољава стављање у промет одређене количине јаког алкохолног пића са географском ознаком из одређене производне године су трошкови које плаћа произвођач јаког алкохолног пића са географском ознаком у износу који зависи од избора овлашћеног сертификационог тела и количине произведеног јаког алкохолног пића са географском ознаком на годишњем нивоу. Цена оваквих услуга слободно се формира на тржишту.

Да ли позитивни ефекти закона оправдавају трошкове његове примене?

Да.

Усклађеност овог закона са законодавством Европске уније омогућава заштиту од фалсификата, спречава промет произвођачима који нису регистровани, успоставља базу података о произвођачима, производњи и квалитету јаких алкохолним пићима.

Заштита географске ознаке подразумева одређене трошкове, али позитивни ефекти оправдавају те трошкове. Наиме, заштита географске ознаке и производња јаких алкохолних пића са географском ознаком је добровољна, није обавезујућа за све произвођаче. Произвођачи који се определе за производњу јаких алкохолних пића са географском ознаком производе производ који има већу додату вредност, који је конкурентан и чија већа цена на тржишту оправдава повећане трошкове у самој производњи.

Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Усклађивањем категоризације и декларисања јаких алкохолних пића се стварају предуслови за даљи развој индустрије јаких алкохолних пића и инвестиције у овом сектору. Закон треба да омогући читавој индустрији уклапање у савремене светске токове по истим стандардима и начину декларисања како за домаће, тако и светско тржиште.

Такође, циљ стандардизације услова је и да се омогуће инвестиције у овом сектору, обзиром да постоји велики производни потенцијал примарне производње воћа.

Мањи трошкови који оптерећују производњу ће домаће произвођаче учинити конкурентним у односу на произвођаче из ЕУ, што ће се омогућити лакши извоз јаких алкохолних пића произведених у Републици Србији и наступ на тржишту.

Законом су прописани услови за заштиту географске ознаке јаких алкохолних пића произвођачима који имају интерес да производе јака алкохолна пића са додатом вредношћу. Контрола производње и квалитета јаких алкохолних пића са географском ознаком ће бити поверена сертификационим телима која су акредитована и имају стручни кадар за те послове, новим привредним субјектима који ће пословати у овом сектору. Нов начин регулисања употребе географске ознаке, коначно ће омогућити тржишну потврду специфичних особина и квалитета које се традиционално приписују појединим категоријама јаких алкохолних пића, посебно ракијама.

Овим законом се географска ознака уређује као колективно право које могу да остваре удружења произвођача, чиме се подстиче формирање нових привредних субјеката – удружења произвођача јаких алкохолних пића са географском ознаком. На овај начин директно се подстиче укрупњавање сектора производње, међусобно удруживање и концентрација производње.

Увођењем производње и промета воћних дестилата у легалне токове смањиће се у значајној мери постојање сиве економије у овој области, што ће произвођаче који послују у складу са законом учинити конкурентнијима.

Све ово представља додатни разлог за законодавно регулисање ове области са циљем да се овај сектор привреде наше земље учини конкурентним и организује у складу са савременим европским и светским токовима.

Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Заинтересоване стране су имале прилику да изнесу своје ставове о закону.

Радна група основана решењем министра је у свом саставу имала представнике министарства, произвођача, науке, као и председника Групације произвођача ракије, који је обезбеђивао континуирано информисање чланова Групације, као и повратно информисање радне групе. На тај начин је обезбеђена добра комуникација и информисање произвођача, чији су чланови били упознати са задатком радне групе у вези усклађивања закона са уредбом ЕУ. Привредна комора Београда и Групација произвођача ракије су се дописом бр. 01-784/1 од 22.07.2014. године обратили министарству и подржали решења у новом закону. Одржано је још два састанка са Групацијом, на којима су детаљно објашњена решења која се прописују законом.

Одржан је и састанак са представником великог домаћег произвођача „Рубин”, Крушевац, на коме се разговарало о декларисању јаких алкохолних пића након доношења закона, обзиром да се усклађивањем укида један број категорија и на састанку је констатовано да нема штетних последица по домаћу производњу, обзиром да у оквиру новог закона има довољно простора за уклапање постојећих, као и нових производа у будућности.

У поступку припреме закона којим се уређује производње јаких алкохолних пића, Министарство пољопривреде и заштите животне средине спровело је јавну расправу о Нацрту закона о јаким алкохолним пићима. Јавна расправа спроведена је након

сачињавања Нацрта закона од стране радне групе у чији су рад били укључени представници Министарства пољопривреде и заштите животне средине, представници произвођача јаким алкохолних пића и њихових удружења.

Јавна расправа о Нацрту закона о јаким алкохолним пићима одржана је на основу закључка Одбора за привреду и финансије 05 Број: 011-6967/2015 од 24. јуна 2015. године, у складу са Програмом јавне расправе, у периоду од 29. јуна до 18. јула 2015. године.

Јавна расправа почела је 29. јуна 2015. године истицањем Нацрта закона о јаким алкохолним пићима на интернет страници Министарства пољопривреде и заштите животне средине и порталу е-управе. У периоду спровођења јавне расправе сва заинтересована лица могла су да доставе своје писане коментаре, сугестије и примедбе поштом, односно електронском поштом.

У периоду спровођења јавне расправе Министарство пољопривреде и заштите животне средине у сарадњи са Привредном комором Београда – Групаацијом произвођача ракије, Привредном комором Србије и Удружењем произвођача „Српска ракија” одржало је неколико јавних скупова на којима је представљен Нацрт закона о јаким алкохолним пићима свим заинтересованим учесницима и на којима је тим субјектима омогућено да изнесу своје коментаре на Нацрт закона о јаким алкохолним пићима.

Расправа о Нацрту закона о јаким алкохолним пићима водила се у Београду (Привредна комора Београда, 13. јула 2015. године), Бајиној Башти (ББ Клековача доо, 16. јула 2015. године) и у Крушевцу (Регионална привредна комора, 17. јула 2015. године).

На одржаној јавној расправи у више градова изнета су позитивна мишљења о већини решења садржаних у Нацрту закона о јаким алкохолним пићима, као и многобројни коментари и сугестије.

Радна група која је сачинила Нацрт закона о јаким алкохолним пићима размотрила је све пристигле коментаре и сугестије и прихватила и у текст Нацрта закона уградила одређен број тих сугестија, чиме је значајно унапређен текст Нацрта закона о јаким алкохолним пићима.

У вези с тим, прихваћене су сугестије које се односе на прецизирање значења појединих израза који у употребљени у наведеном нацрту закона, предлог да се распон казне за прекршаје за физичко лице и одговорно лице у правном лицу повећа, као и предлог да се у циљу избегавања недоумица и слободних тумачења и уочених неспоразума између произвођача и инспектора у контроли подрумарске евиденције прецизно пропише садржина подрумарске евиденције. Такође, прихваћене су и сугестије високошколских установа које су се односиле на проширивање субјеката који у складу са одредбама наведеног нацрта закона могу да обављају послове контроле производње и квалитета јаким алкохолних пића са географском ознаком, тако што је текст Нацрта закона о јаким алкохолним пићима допуњен у делу који се односи на услове за обављање послова контроле производње и квалитета јаким алкохолних пића са географском ознаком, чиме је високошколским установама и научноистраживачким организацијама омогућено да обављају наведене послове.

У поступку јавне расправе од стране Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, које су се односиле на потребу конкретног прописивања података о личности који ће се прикупљати и обрађивати у оквиру регистара који се воде у складу са Нацртом закона о јаким алкохолним пићима, и то, пре свега, Регистра произвођача јаким алкохолних пића.

Велики број сугестија и примедба датих у току јавне расправе односио се на питања која се посредно тичу јаким алкохолних пића, али се не налазе у надлежности Министарства пољопривреде и заштите животне средине, као што је, пре свега, питање акциза и нелегалне трговине. Примедбе и сугестије нису прихваћене из разлога што Нацрт закона о јаким алкохолним пићима не уређује ове области, већ су за њихово уређење надлежна друга министарства.

Одређене сугестије нису прихваћене из разлога што предложена решења нису у складу са прописима Европске уније са којима се овај нацрт закона у потпуности усклађује (као што је прописивање максималне алкохолне јачине јаким алкохолних пића), из разлога што би њихово прихватање онемогућило праћење следљивости у производњи јаким алкохолних пића (предлог да Регистар произвођача јаким алкохолних пића не садржи податке о добављачу дестилата пољопривредног порекла), из разлога што би њихово прихватање довело до колизије са законом којим се уређује безбедност хране (предлог да се образује Национална централна лабораторија за квалитет јаким алкохолних пића и дефинишу параметри сензорног оцењивања и квалификације оцењивача, пропишу методе за детекцију додавања недозвољених средстава за поједине категорије пића).

Имајући у виду да је део сугестија које су предложене током јавне расправе уграђене у текст Нацрта закона о јаким алкохолним пићима, са циљем његовог побољшања, као и заинтересованост субјеката који су узели учешће у јавној расправи, сматрамо да је јавна расправа успешно спроведена.

Које ће мере током примене закона бити предузете да би се остварили циљеви доношења закона?

Током примене закона спроводиће се мере које су прописане, а предвиђена је едукација правних лица и предузетника који се баве производњом и прометом јаким алкохолних пића, едукација физичких лица који ће моћи да производе воћни дестилат за регистроване произвођаче, контрола спровођења одредаба овог закона и стриктна примена казнене политике.

За примену овог закона неопходно је предузети одговарајуће регулаторне активности, које се, пре свега, заснивају на доношењу подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона, и то:

1) на основу овлашћења из члана 8. закона министар ће донети правилник о обрасцу затхева за упис у Регистар произвођача;

2) на основу овлашћења из члана 9. закона министар ће донети правилник којим ће прописати садржину и начин вођења Регистра произвођача, као и образац годишњег извештаја о производњи, промету и залихама;

3) на основу овлашћења из члана 11. закона министар ће донети правилник којим се ближе прописује садржина и начин вођења подрумарске евиденције;

4) на основу овлашћења из члана 20. закона министар ће донети правилник којим се ближе прописује, начин и поступак за подношење захтева за регистрацију географске ознаке, као и садржину техничке документације;

5) на основу овлашћења из члана 24. закона министар ће донети правилник којим се ближе прописује садржина и начин вођења Регистра географских ознака.

Правилници на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

За спровођење овог закона надлежно је Министарство пољопривреде и заштите животне средине, а надзор над применом овог закона вршиће преко пољопривредних инспектора.

Контролу производње и квалитета јаких алкохолних пића са географском ознаком у складу са законом обавља министарство надлежно за послове пољопривреде. Заштита географског порекла на начин и у поступку који је прописан овим законом захтева стручну контролу производње и квалитета јаких алкохолних пића која подразумева честе обиласке субјеката који се контролишу, а имајући у виду ограничене капацитете министарства надлежног за послове пољопривреде, законом је прописана могућност да се за обављање послова контроле производње и квалитета овласти сертификационо тело које је акредитовано од стране надлежног акредитационог тела Републике Србије за обављање послова контроле производње и квалитета. Имајући у виду да се у овом случају ради о сертификационом телу које је код Акредитационог тела Србије у складу са одговарајућим стандардима, где се проверавају њихови техничко-технолошки, организациони и кадровски капацитети за обављање тих послова